

Per.
Lat
020

LATIN NYELVŰ LAP A TANULÓ IFJÚSÁG SZÁMÁRA

Prodit Budapestini, I. Verpeléti-út 22. decies in anno.
Pretium praesolvendi annum 4 pengő 80 fillér.

Megjelenik Budapesten, I. Verpeléti-út 22. tízszer egy évben. Előfizetési ára évi 4 pengő 80 fillér.

De Parthenone.

Templum Minervae sacrum: Parthenon, in arce urbis Athenarum positum, quamquam iniuitate¹ temporum¹ mutilum² ruinosumque³ ad nostram aetatem remansit, his quoque temporibus maxima cum admiratione nos imbutit. Artifices clarissimi: Canova et Thorwaldsen hoc Phidiae opus unicum esse in toto orbe terrarum pronunciabant, cuius etiam reliquiae omnia alia superarent monumenta, quae ubique unquam artificiosa manu facta essent.

Media Atticae parte, circumsaeptum e longinquo montibus, saxum praeruptum eminet: arx Athenarum, a Graecis *acropolis* dicta. Arduae rupes ex tribus partibus arcem defendunt, tantum obeuntis⁴ solis⁴ partes⁴ sunt leniter declives, ubi via in arcem fert, quae sacras res urbis, templo-

deorum magnifica thesaurumque publicum olim continebat.

Namque templis veterimis a Persis detritis exustisque nova amplioraque aedificabant tempora postquam Graeci libertatem recuperaverere barbarosque terra marique bello superavere.

Iuxta templum, quod dictum est *Hecatompedon* (templum centum pedes longum), hostibus apud Marathonam devictis novum placuit aedicari templum, Minervae dicandum. Pecuniam ad absolvendum opus Pericles comparavit, operi Ictinus et Callicrates praeerant, ornamenta autem Phidias confecit, cuius descriptio-nes⁵ operarii observabant,⁶ quique ipse

¹ az idők mostohasága miatt   ² esonkán   ³ omladékban   ⁴ nyugati rész   ⁵ tervezés   ⁶ valamihez igazodik.

manum operi imponebat. Incepsum est opus anno 447. a. Chr. n., adductum ad exitum decem annis post.

In hoc templo celebrabantur *Panathenaica* Palladi sacra, cuius festum minus quovis anno agebatur, maius autem quolibet quinquennio semel tantum cum variis certaminibus.

Saeculo quinto p. Chr. n. *in usum Christianorum* est commutatum templum consecratumque Matris Dei nomini, postea autem *aedes⁷ sacra⁷ Turcorum⁷* ex eo facta est. Urbe a Venetis anno 1687. obsessa Turci horreum⁸ pulveris⁹ pyrii⁹ colloca- bant in templo, quod cum ignes concepis- set, totum aedificium in duas partes dis- plosum est. Casus bellicos iterum perpes- sus¹⁰ est Parthenon tempore belli, quod Graeci pro libertate recuperanda cum Turcis gesserunt, sed haec calamitas iam multo minoris momenti erat.

7 mecset 8 raktár 9 lőpor 10 elszenved.

Fossa regis Csörsz.

Fabula populi.

In finibus comitatum Borsod et Heves, in plano vestigia cuiusdam fossae videntur, quae per plura milia passum a Tibisco ad Danuvium versus dicit. Fossa similis est sulco,¹ aratro quodam giganteo facto et his quoque diebus fossa regis Csörsz nominatur. Incolae regionis haec de ea narrant:

Olim, priusquam maiores nostri patriae

fines et dulcia arva ingressi sunt, vixit hic rex quidam, cui nomen Rad erat. Rex statura ingenti, sed pravo² ingenio erat, qui regna vicina armis subegit. Tunc temporis quoque regi cuidam bellum illatus foedus cum rege Avarorum, adulescente, aetatis flore virenti, nomine Csorsz init. Ad Tibiscum convenere exercitus societate iuncti. Reges brevi tempore hostes oppresserunt fuderuntque, velut cum flumen inundatione³ auctum³ aggerem⁴ oppositum diruit.

Proelio confecto reges convivium lautum⁵ instruxerunt, tum Rád auxilium remuneratus⁶ partem praedae socio obtulit. Oblatam praedam hic repudiavit nuptiasque regis filiae optavit, quae erat virgo mira pulchritudine.

Sed Rád, rex nequissimus, etiam regnum regis Csörsz concupivit. Regem iuvenem e regno expellere, quod Tibiscus flavus lava bat, vehementer studebat. Neque tamen socium et amicum aperte prodere voluit. Dis tulit itaque consilium, ut regno eius brevi potiretur et, quamquam filiam regi Csörsz in matrimonium dare minime volebat, mente dolosa his eum fefellit:

— Sit, licet, mi Csörsz, filia mea tibi de-sponsa! Sed tunc tantum uxor fiet tua, si a Tibisco usque ad hunc locum fossam tam longam patulamque⁷ effodi iusseris, ut filiam meam: Délibáb, in illa navi domum por-tare possis.

Cum Csörsz voluntatem regis intellexisset,
citato⁸ equo⁸ confestim ad Tibiscum ruit.
Haud multo post gens eius tota in labore de-
sudabat,⁹ Mille manus frangebant gramina¹⁰
inter Tibisci nemora. Fossa longa scinde-
batur opusque in dies procedebat. Dies noc-
tesque iuvenis instabat labori suosque iam
iam languescentes hortabatur.

Impatiens morae exspectabat sponsum
Délibáb, nihiloque minus ardebat amore
Csörsz. Sed menses et anni labebantur,
neque opus ad finem perductum est. Quon-
dam in somno vidiit puella sponsum in
fluctibus fossae navi aurea appropinquan-
tem. Sed navis nunquam appulsa est.¹¹

1 barázda 2 fonák 3 megáradt 4 gát 5 fényses,
pompás 6 viszonoz 7 tág, széles 8 vágatvatva 9 fára-
dozik 10 haraszt 11 kiköt.

Eadem nocte, cum in somno rex nuptae suae apparuit, tum quoque ultiro citroque ad fossam equo vehebatur hominesque fessos adhortabatur. Nox erat atra et procellosa. Ignes fulminis micabant caelumque pervolitabant. Rex miserrimus irati caeli fulmine iactus, mortuus de equo decidit.

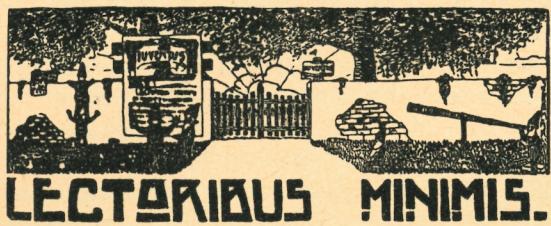
Cum Délibáb de morte sponsi certior facta esset, propter dolorem mente capta est. Perpetuo delirabat¹² seque a rege Csörsz in ima fossa, in domo quadam aurea expectari putabat. Aliquando autem domo aufugit incurritque in aquam, ubi periit. Rex crudelissimus, Rád, nunquam se postea filia amissa consolari potuit.

In comitatu Borsod apud fossam incep tam nunc quoque est pagus, qui «Árokto» nominatur. Illo autem loco, ubi pars extrema fossae est, populi considerant et vicus «Árok-szállás» ab iis conditus est.

Zalaegerszeg.

Ioannes Móra.

¹² magán kívül van.

LECTARIUS MINIMIS.

Ex fabulis Andreae Fáy.

Regulus¹ et aquila.

«Salve collega!» — allocutus est regulus aquilam in celsa arbore sedentem. — Regina avium salutationem audivit, sed unde vox veniret, quisque salutator esset, non vidit. Aegre tandem aviculam in summa saepe² residentem conspexit. «Num tu quoque rex es?» — interrogat regulum aquila. «Quid, tu nescis — ait ille superbe — me regem esse superque saepes regnare?»

«O felicem regem, — respondet aquila superbiam aviculae irridens³ — cuius imperio nemo invideat. Tute enim nec praeda, nec hostis dignus es, qui observeris!»⁴

Grues.

Ductrix gruibus natu maxima autumno praeerat. Cuneo⁵ lente, attamen assidue

progrediente natu minores indignari coepunt. «Heus, anicula, me cuneo praeficere ne recuses» — ait denique acerrima iuvenum, — ceterum hieme exeunte nos domum recipiemus!»

Et iam gubernaculum tenet ac sicut fulgor caterva gruum per caelum se proripit. Tamen nova gubernatrix haud longo post intervallo anhelare⁶ coepit. «Recipe, quaeso, iterum gubernaculum!» — lamentabatur tandem veniam exorans.

«Iam video — respondet illa, — iuvenem, ubi cito opus sit facto esse necessarium, at labori longae patientiae senem praeesse oportere.»

Sebastianus A. Módy.

¹ ökörszem ² kerítés ³ kigúnyol ⁴ tekintetbe jön
⁵ ék ⁶ liheg.

Colloquium.

Marcus: Publi, cur ita tristis incedis?
Ecquid accidit?

Publius: Et magnum quidem.

Ma: Dic, oro.

Pu: Machina radiophonica quantopere gaudebam!

Ma: Num fregisti eam?

Pu: Tam stolidum me esse putas, qui eam recte nesciam usurpare? Omnino destitutus¹ sum machina, utinam adasset, quam frangere possem!

Ma: Quo modo, quis sustulit?

Pu: Disciplinae publicae administer.

Ma: Audierasne sine publica potestate?

Pu: Siquidem ne periculum² quidem facere³ conceditur. Sed hoc tantillum non licere minus licet.

Ma: Quando id accidit?

Pu: Quindecim fere abhinc diebus, me domo absente.

Ma: Nonne statim per litteras requisisti?

Pu: Et requisivi et responsum accepi me contra nescio quot legis statuta peccasse clam machina usitanda; poenam autem ad 3 pengő reduci, seu ad sex horas custodiae si mallem custodia teneri.

Ma: Custodiā malis. Gaude! Plus tibi

¹ megfosztott ² kísérletez ³ tudakozódik,

honori vertetur, quam ignominiae, si prorsus⁴ ignominiae est scientiae quasi victimante in carcere esse detentum... Ceterum, ioco remoto, machinam aliquando recuperabis, an non?

Pu: Minime vero! Hanc si recipere, nihil mea interesset de poena danda.

Ma: Iterum scribito te — id quod rest — tum in eo fuisse, ut machinam tuam in officina⁵ cursus⁵ publici⁵ indiceres riteque impendium⁶ solveres.

Pu: Optimum est consilium istud. Scribam si sponte non restituatur,⁷ me velle ablatam redimere denuo.

Ma: Quanti constiterat antea?

Pu: Trecentis pengő emeram.

Ma: Ubi primum aliquid circa id compereris, me fac certiorem!

Pu : Faciam. Vale !

J. H. Salish-

⁴ egyáltalán ⁵ póstahivatal ⁶ díj ⁷ visszaad.

De Olympia.

Scripsit *Franciscus Mezö d^r.* In Latinum convertit
Carolus Ács.

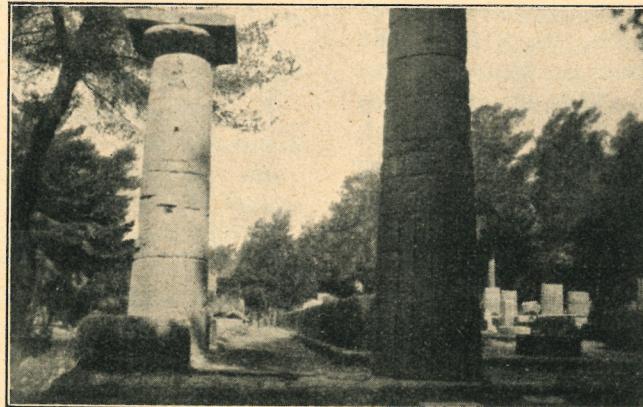
Homines¹ cor*u*cti¹ pro victoria certant
non victoriam adipisci ardentes, sed haud
ignari adepta palma Olympia se magna
mercede auctoratu*s*² atque operam suam
impenso³ pretio³ emptum iri. Iam vero Grae-
corum interitu et occasu fatali appetente
fieri non poterat, quin Olympia cum anti-
quitatis, tum omnium saeculorum maxime
memorabilia occiderent. Victorum longus
ordo a semideis
inceptus desiit⁴ in
Varazdate, qui
Olympiade 291.
pugilatu victor
paucis annis post
Armeniae rex fac-
tus est.

Anno p. Chr. n.
393., Olympiade
293., cum Theodo-
sius Olympia
sustulisset,⁵ Iovis
arae existinctae
sunt, iam non

surgebat sacrorum fumus sublimis, clamor
spectantium conticuit, sacer lucus iam non re-
sonabat carminibus laetis: silentium, solitudo
ac vastitas fluminis Alphei vallem obtinuit.
Gothi Alarico imperatore pervastata Graecia
meridionali ne Olympia quidem abstinuerunt.
Aedes illae ornatissimae magnificentissimae-
que ruina collapsae sunt. Annis post Chr. n.
522. et 531. terrae motu clades et vastitas a
Gothis incohata continuatur adiuvante Al-
pheo, a quo parietinae⁶ magis magisque
limo obruuntur. Media, quae vocatur, aetate
Olympia penitus neglecta saeculo demum
duodecimmo curae hominum esse coepit
atque Ernesto Curtio auctore munificentia⁷
moderatorum⁸ rerum Germanicarum ab anno
1875. usque ad annum 1881. parietinae ope-
riuntur. Erutis parietinis Olympiis cognitio
et scientia antiquitatis maxime adiuvatur
atque inde haud parum adiumenti ad cog-
noscendas Graecorum artes et curas, quas
ad corporis cultum et exercitationem ad-
hiberent, suppeditatur.⁹ Curtii ceterorumque
virorum operam et labores subsequitur in-
stauratio¹⁰ ludorum Olympiorum, qui inde
anno 1896. totius terrarum orbis excultioris
communia sollennia celebrantur.

Serum diei erat, cum Olympiam advenimus, queni locum sicut vir fanaticus¹¹ Sanctam Terram plenus religionis ingressus sum. Penitus commotus hanc antiquitatis effluxae¹² fortunatissimam sedem attigi. Hic stabat Iovis templum, cuius parietinae e terrae¹³ visceribus¹³ erutae sunt. Hae antiquitatis aedes summo artificio saeculo a. Chr.

n. quinto exstructae sunt, quarum unum tympanum,¹⁴ quod ad orientem solem vergit, unam ex fabulis, de origine

Columnae templi Iunonis.

1 hivatásos ver-
senyzők 2 elszegő-
dik 3 jó arón 4 be-
fejeződik 5 megsün-
tet 6 régi kőfalak,
romok 7 bőkezüség
8 német kormány
9 bőven nyújt 10 fel-
újítás 11 hívő 12 el-
mult 13 földtakaró
14 orommező.

ludorum Olympiorum, qua Oenomaus et Pe-
lops curru certantes narrantur, alterum La-
pitharum et Centaurorum certamina repre-
sentabat.¹⁵ Quarum effigierum eminentium
quaedam in Musaeo Olympio etiam nunc vi-
suntur, sed maxima earum pars Musaeo Bri-
tannico Londinensi ornamento est. In templo
Iovis erat antiquitatis celebratissimum mira-
culum, id est Phidiae ex auro et ebore factum
simulacrum Iovis, qui patrem deorum se-
dentem finxit, quod simulacrum metra fere
viginti erat.

Phidiae opus perfectissimum amplius oc-
tingentos annos adyta¹⁶ ornabat, Olympia
iam consenescente et ad finem vergente
Constantinopolim advectum incendio ab-
sumptum est. Basis¹⁷ simulacri, cuius magna
pars exstat, calce¹⁸ cineracea¹⁸ facta erat. Ex
partibus aulem, quae exstant, templi mensura
certissima fieri potest: 68 metra in longitu-
dinem, in latitudinem 30 metra, in altitudi-
nem, ut viri docti ratiocinantur,¹⁹ 21 fere
metra patebat. Ex tecto, primum Pario, post
Pentelico marmore facto nihil quidquam
restat, sed supersunt columnae 38 quamvis
fractae²⁰ et comminutae.²⁰ Viginti columnae
in pristino²¹ loco stant, quaedam vero atque
eae, quae iuxta templi latus ad meridiem
sitae sunt, ita fractae iacent, ut terrae motu
collapsae²² videantur. Ante frontem ad orien-
tem vergentem collocata erat Paeonii no-
bilissima Nica, quae dea victoriae ex Olympo
delabens passis alis ficta erat, cuius basis
in pristino loco posita est, reliquiae quaedam
in Musaeo Olympio custodiuntur.

Nec sola nec vestigium ullum aerae Iovis
grandissimae exstat, quae a templo ad septen-
triones spectabat et in circuitu 40 fere metra
amplectabatur, sed templi Vestae haud pro-
cul inde siti complures partes comparuerunt.²³ Quarum columnarum maxima in
iunctura et structura varietas erat, quae
inde orta esse dicitur, quod columnae anti-
quitus²⁴ e ligno factae sensim cum lapideis
commutatae sunt, quarum unaquaque ad
exemplum structurae, quae tum, cum orta
esset, vigebat,²⁵ facta est. Partes templi etiam
nunc facile cognoscuntur, atque statuarum,
quae ibidem positae erant, basis exstat. Quod
templum temporibus antiquis thesaurus²⁶

erat, in quo etiam regis Iphiti discus vetu-
stissimus custodiebatur, in quo foedus, quod
Iphitus rex Eleorum et Lycurgus rex Lace-
daemoniorum de faciendis ludis inter se
inierant, incisum²⁷ erat. Ibidem visebatur
celeberrima illa Cypseli cista,²⁸ cuius ex
auro et ebore factae figurae fere omnes
Graecorum fabulas expressas continebant;
atque ibi erat Colotei mensa ex auro et
ebore, in qua coronae oleaginae,²⁹ praemia
certaminum Olympiorum visendae expone-
bantur; ibi stabat simulacrum pulcherrimum
Mercurii a Praxitele summo artificio factum,
quod effossis parietinis integrum³⁰ illibatumque³⁰ comparuit.²³

15 ábrázol 16 szentély 17 alapzat 18 szürke mészkő
19 számít 20 darabokba 21 törve 22 ledől
23 előkerül 24 eredetileg 25 divatos 26 kincsestar
27 rávés 28 láda 29 olajfából való 30 sérzetlenül.

In Alpibus Tridentinis prope ad Athesin,¹
fluvium amoenum situm est oppidum Ita-
liae: Roveretum. In arce eius perantiqua post
bellum, quod insano furore per multos annos
gentes ac populos paene totius orbis terra-
rum vexabat, collocatum est musaeum, ubi
servarentur reliquiae omnis generis armorum
ac telorum, quibus belli tempore inimico
inter se animo milites variorum populorum
pugnabant. Quarum tristium reliquiarum
memoriae mitigandae minuendaeque causa
gens Italorum nobilissima «Campanam² Emor-
tuorum² Heroum»,² eorum scilicet qui bello,
quod umquam gestum est, atrocissimo vitam
et sanguinem pro patria sua intrepido³ animo,
promptis⁴ ad fortia viribus effuderant, in
munimento⁵ Malperiano ponendam curavit
statuitque, ut quotannis certo die sonitu suo
gratam posteritatis memoriam erga defun-
tos victimasque⁶ belli excitaret.⁷ Hoc anno
postridie Kalendas Maias campana illa asper-
itatatem rerum severitatemque sortis humanae
mitificans pro nostris Rovereti pulsabatur
heroibus sonitusque eius mira Marconiana
arte per aetheris undas usque ad extremas
terrae partes allatus ubique certe iacturam⁸
tot millium hominum, cum sua ipsi recorda-

rentur damna, cum ingenti luctu populo-
rum nuntiavit.

*

*Michael Kmoskó linguarum orientalium professor in universitate Budapestinensi de Petro Pázmány appellata a. d. V. Id. Apr. vita cessit. Nomen eius praeclarum ubique apud exteras gentes quam latissime percre-
buit. Vir doctissimus, quem lugemus anno 1876. est natus in oppido Illava studiisque theologicis in universitate Vindobonensi summa cum professorum laude absolutis studiorum causa in⁹ alienis⁹ civitatibus⁹ peregrinabatur. Postquam scientiam litterarum sanctarum penitus percepit¹⁰ atque comprehendit,¹⁰ domum reversus seminario Budapestinensi est praepositus, anno autem 1908. in amplissimum professorum universitatis ordinem promotus est. Ex quo tempore vir perfecte planeque eruditus in universitate Budapestinensi litterarum¹¹ divina-
rum¹¹ interpretationem¹² nec non litteras Hebraicas profitebatur.¹³*

¹ Adige ² Hösök harangja ³ rettenthetetlen ⁴ tettre kész ⁵ bástya ⁶ áldozat ⁷ felkelt, felhív ⁸ elvesz-
tés ⁹ külföldön ¹⁰ elsajátít ¹¹ szentírás ¹² magy-
rázat ¹³ tanít.

Ubi sint Olympia XI. (a. 1936.) instituenda?

*Societas¹ Nationum¹ Olympia¹ a. 1912. Stockholmi constituit, ut ludi Olympici (i. e. Olympia VII.) anno 1916. Berolini a Germanis, Olympia autem proxima a. 1920. Budapestini a nobis instituerentur. Sed rem longe aliter evenisse, ac quisquam mente tunc effingere potuisse, omnibus constat. Iam Germani sumptibus maximis stadium, haud scio an toto orbe terrarum splendi-
dissimum Berolini construebant, cum herede regni nostro Francisco Ferdinando et uxore eius necatis (a. 1914. a. d. IV. Cal. Iul.) ex-
solvabantur belli furiae iam 36 annos de-
vinctae ita, ut atrocissimum in Europa exortum sit bellum, cui simile haud umquam in historiis populorum invenias. Tunc Ger-
mani cum hostibus eiusmodi industias,² quae apud Graecos (eorum lingua: ἐπειγόντα) ad tempus ludorum habendorum inibantur, nullo modo potuerunt pacisci.² Nam tem-
pore Olympiorum tota Graecia triginta dies, (vel ut nonnulli arbitrantur: tres menses)*

indutiae factae sunt. Itaque Germani impe-
diebantur, quominus ludos curarent instituendos.

Nuper litteras accepi Berolino a *Theodoro Lewald*, rerum in Germania gymnasticarum duce clarissimo, quibus me rogavit, effice-
rem³ apud nostrates, ut proxima Olympia anno 1936. Berolini a Germanis institue-
rentur.

Voluntati hominis egregii obsecuturus sine mora me ad *Nicolaum Mártonffy*, adminis-
tratorom rerum in patria nostra Olympica-
rum contuli. Qui animo libentissimo pro-
misit se desiderio Germanorum fauturum
reique nuntium *Eugenio Karafiáth*, praesidi⁴ Consiliariorum⁴ Corpori⁴ Conformato⁴ Exercendoque⁴ Publicorum⁴ allaturum. Tum suadente Mártonffyo *Iulium Muzsa*, praesi-
dem Sectionis⁵ Olympicæ⁵ adii, qui et ipse affirmabat iusto iure Germanos sibi Olympia novissime instituenda vindicare iamque se nuperrime cuidam legato populi illustris-
simi suasisse, ut partes Germanorum seque-
retur.

Dubium non est, quin ius Germanorum, quod ad Olympia XI. instituenda pertineat, non in controversiam⁶ vocari possit. Ne id quidem omittendum esse videtur hanc fuisse illam gentem, quae Olympiam (ab anno 1875. usque ad. a. 1881.) maximo sumplu suo effo-
diendam curaverit. Cum autem effossiones Olympiae prosperrime progrederentur, *Petrus Coubertin*, vir ille antiquitatis fautor' alacer-
rimus⁸ mira quadam inflammatione⁹ animi⁹ adductus congressui Parisiano a. 1894. instau-
rationem¹⁰ ludorum proposuit. Quod cum omnium consensu comprobaretur consilium,
biennio tantum interiecto a. 1896. primi *Athenis* celebrabantur Iudi. Quos secuti sunt ludi Olympici *Parisiis* (anno 1900.), *St. Louis* (a. 1904.), *Athenis* (a. 1906.), *Londinii* (a. 1908.), *Stockholmi* (a. 1912.). *Antwerpeni* (a. 1920.), *Parisiis* (1924.), postremo *Amstelodami* (a. 1928.).

*Societas Nationum Olympia Stockholmi, ut supra memoravimus, a. 1912. edixit, ut ludi in annum 1920. a. nobis fierent. Itaque, si nos quoque postulabimus, ut proximi ludi Berolini a Germanis instituantur, etiam ius nostrum renovabitur et iuvante Deo Olympia XII. anno 1940. Budapestini celebra-
buntur.*

Franciscus Mező dr.

¹ Nemzetközi Olympiaközösség ² fegyverszüne-
tet köt ³ kieszközöl ⁴ Országos Testnevelési Tanács
(OTT) elnöke ⁵ Olympiaközösségi Bizottság ⁶ vita ⁷ párt-
fogó, védő ⁸ buzgó, elszánt ⁹ lelkű felbuzdulás ¹⁰ meg-
újítás, életre keltés.

Facta sunt iuvenum, consilia mediorum,
vota senum.

Aerobaticum Zeppelinianum, quod nuperime Urbem nostram visitavit, a.d. V. Id. Apr. e Portu Friderici Eckenero duce in Aegyptum volavit, unde tertio die regionibus Aegypti et Palaestinae circumvolatatis feliciter domum revertit.

Claudii.

Ad fabulam *Ernesti Eckstein* Latine scripsit
Valentinus Fehér.

VIII. Finis.

— Titus Claudius animam¹ agit¹ — susurabant servi in domo magna, vacua, silentia.²

— Morietur! — singultat Octavia desperans, vultum viri luridum macieque³ confectum³ intuens.

— Morietur — ferebatur per omnium ora.
Tum aegrotus in lecto se levavit.

— Nonne, mi Quinte, non me exsecraberis?⁴ Ego te semper amavi, vehementer amavi, magis quam meam vitam. O legem crudellem, improbam!⁵ Vae mihi! interfectorem⁶ me dicens... interfectorem. Aspice, Quinte, hanc manum, quoties faciem tibi mulsit⁷ et pulchros capillos! O illas bestias terribiles! date veniam! parcite vitae iuvenili!

Clamor raucus⁸ auditur, dein fit silentium.

— Pater — ait Quintus — carissime pater, cognoscisne me? Ego sum ipse tuus filius. Aspice dum,⁹ adsunt Corneliam et C. Aurelius, qui nos a morte eripuit.

T. Claudius hac audita voce per somnum exterritus oculos fractos coniicit in filium, qui genibus nitens manum ipsius servidum¹⁰ ac torridum¹¹ osculis cumulabat.¹²

— Quinte, Quinte! — clamat pater gaudio tremens.

Tum ingreditur Palaemo medicus et arte-riam¹³ aegroti contrectat.¹⁴

— Sinite istum quiescere — ait suppressa voce. — Nunc ipsum est discrimin.¹⁵

Omnes exeunt, Claudia et Baucis solae remanent. Cum Claudius obdormivisset, Aurelius ad limen apparuit.

— In vita manebit — inquit Claudia supressa voce.

Pontifex duabus horis ante medium noctem exrectus Quintem percontatur.¹⁶

Postero die circiter meridie aegrotus in

lecto sollicite huc illuc se movere coepit. Quod ubi Palaemo enuntiavit, omnes ad lectum conveniunt.

Aegrotus grave trahit susprium; dein levato corpore fulgentes oculos circumfert.

— Tune es? Quinte, mi fili carissime!

— Mi pater! — et adolescens singultans patrem osculatur.

— Tune, C. Aureli, meum Quintum liberasti?

— Ego.

— Quomodo res tibi successit?

— Domitianus mortuus est — ait Aurelius. — Nerva, novus Caesar, vir ille mitis et iustus, de manibus Nasarenorum me vincula demere iussit. Quintum et Corneliam liberavimus, legem abrogavimus.

— Sic dii voluere — inquit Claudius maestus. — Munere pontificali me abdicare¹⁷ oportet. Summito¹⁸ me potentiae rerum. Quod adhuc usque proditio fuit, nunc fit lex. Homo sum fragilis¹⁹ ac mortalis. Insolentiae²⁰ est²⁰ iudicare. Admiror et taceo. Post tot dolores primum meum verbum sit reconciliationis.²¹ Cai Aureli, mea filia te amat; igitur sit tua uxor.

Per idem tempus Eurymachus, servus quondam Stephani, Roma egressus iter ad Ostia dirigebat. Inde in Galliam se contulit, ubi Christianam religionem differret.²² Lycoris contemptu splendore ac luxuria baptizata est.

¹ haldokläk ² néma ³ lesoványodott ⁴ átkoz
⁵ gonosz ⁶ gyilkos ⁷ simogat ⁸ rekedt ⁹ csak
¹⁰ forró ¹¹ kiaszott ¹² elhalmoz ¹³ ütőér ¹⁴ meg-
tapogat ¹⁵ fordulópont, krisz ¹⁶ keres, tudakozódik
¹⁷ lemond ¹⁸ aláveti magát, meghajol ¹⁹ gyöngé
²⁰ elbizakodottság volna ²¹ kibékülés ²² terjeszt.

SALSE DICTA

Nicocles, tyrannus Sicyonius interrogatus, quosnam homines felicissimos praedicaret, respondit: «Medicos habeo felicissimos, quod omnes eorum successus¹ sol intueatur, errores autem terra operiat.»

*

Bias, philosophus Prienaeus percontanti quod animal esset maxime noxiun, respondit: «Si de feris interrogas, tyrannus, si de cicuribus,² adulator.»

*

Cum Eucrites interrogaretur, utrum Croesus esse mallet an Socrates, dixisse fertur: «Vivus Croesus esse mallem, mortuus autem Socrates.»

(Aem. Läng.)

¹ siker ² szelid.

1	2		3	4	5	6	7	8
9		10				11		12
	13	14		15	16			
17	18	19				20		
21	22		23		24			27
25					26			
28					29			
30		31	32					
33	34					35	36	
	37		38		39			
40	41	42	43	44		45	46	
	47							

Series directae.

1. philosophus Graecus, discipulus Socratis
  9. oppidum Phoeniciae, hodie: Akka
  10. is, qui sapiens et censorius dictus est
  11. contrarium indulgentiae
  13. . . es: ordo militum
  15. exclamatio
  17. duae vocales
  19. filius Veneris
  20. littera Graeca
  21. adverbium
  23. alio verbo: una
  25. sic operantur fures (retroversum)
  26. alio verbo: occulo
  28. C. . . . provincia inter Lydiam et Lyciam
  29. avis Veneri consecrata (retrov.)
  30. cognomen Ovidii
  32. qua intonsae oves vestitiae sunt
  33. coniunctio (retrov.)
  34. lupus facit
  35. coniunctio
  37. forma verbi: sum (retrov.)
  38. vide: 15
  40. rex bestiarum
  42. . . . maior (retrov.)
  45. cultrum acuit
  47. flumen et oppidum Arcadiae, ubi Hercules Stymphalia monstra occidit

Series libratae.

1. coniunctio
  2. filia Numitoris
  3. futurum verbi: scio
  4. coniunctio (retrov.)

5. praesens verbi: ire
  6. pater Philoctetae
  7. fructus vitis
  8. coniunctio
  9. idem ac: incumbo aratro
  12. pronomen
  14. mons Europam ab Asia seiungens
  16. rhetor Graecus (in dativo)
  18. urbs Etruriae, hodie Bargiano
  20. cognomen Minervae
  22. pronomen
  24. vicus prope Syracusas
  25. . . re. Saepe procellis agitatur
  27. eaedem vocales
  31. sucus pinguis olivae
  32. amiculum summum
  33. his tribus litteris dies primus mensis nota-tur
  36. contra vim valet....
  37. numerale indefinitum
  39. hāc quoque pingunt puellae
  41. forma verbi: sum
  43. dueae consonantes
  44. exclamatio
  46. pars capitisi.

Norbertus Karg.

Solutio aenigmatis numeri VII.

Ixion, Parcae. Semele, Endymion, Delius, Iberus, Xerxes, Icarus, Tempe. — Dictum autem notissimum: *Ipse dixit*. Pythagoreos ferunt, si quid affirmarent in disputando, cum ex eis quaereretur, qua re ita esset, respondere solitos: *ipse dixit*; ipse autem erat Pythagoras. (Cic. De deorum natura I. 5. 10.)

(Cic. De deo in natura I. 3. 10.)
Aenigma numeri VII. recte dissolverunt:
Ionnes Horváth, Franc. Handler (Pécs), Discipuli
cl. V. gymn. realioris reg. cath. (Mezőkövesd),
Tiburtius Zöhls, Paulus Kürthy, Paulus Zsoldos
(Budapest), Iulius Vattamány, Alexander Föve-
nyessy, Rudolphus Orbán, Thom. Mattyasovszky,
Lorandus Halász, Ladislaus Pichler (Pécs).

**Praemium Francisco Handler Sopianensi sorte ob-
venit.**

Epistolia Officialia.

Si quis premium totum subscriptionis nondum solvit, solvere properet, ne ephemeralidem retinere cogamus.

Moderator ephemeralis: EUGENIUS EBAY DE

Budapest, I., Verpeléti-út 22.

ad quem epistulae et manuscripta mittantur.

Administratio ibidem.

Sumptibus Societatis Magistrorum Intermedi-
scholarium Catholicorum. — A Katholikus
Középiskolai Tanáregyesület költségén.

(Praeses: STEPHANUS ACSAY DR., elnök.)